

17.09.2018

Asia/4

§ 577

V 26.9.2018, Valtuutettu Jenni Pajusen aloite YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisesta Helsingissä

HEL 2018-001302 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jenni Pajusen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite, allekirjoittamaton
- 2 Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet, YK

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 44 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki keräisi systemaattisesti tietoa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta Helsingissä ja tekisi suunnitelman niiden vauhdittamiseksi. YK-tavoitteiden toteutumisesta tulisi seurata osana kaupunkistrategian arviointia. Lisäksi tulisi selvittää mahdollisuutta huomioida YK:n kestävän kehityksen tavoitteet kaupungin talousarvioprosessissa.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa mainittu Yhdistyneiden kansakuntien tavoitteisto ja toimintaohjelma päätettiin New Yorkissa 25.-

27.9.2015 järjestetyssä huippukokouksessa. Kestävän kehityksen tavoiteohjelman (Agenda 2030) esitetään ohjaavan kansainvälisen yhteisön kestävään kehitykseen tähtäviä ponnisteluita vuoteen 2030 mennessä. Polttopisteessä on äärimmäisen köyhyyden poistaminen sekä kehitys, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen huomioon tasavertaisesti. Tavoitteet astuivat jäsenmaissa voimaan vuoden 2016 alussa.

YK:n kestävä kehityksen tavoiteohjelma on erittäin laaja-alainen kokonaisuus, joka jakautuu 17 päätavoitteeseen ja jokainen näistä noin kymmeneen alatavoitteeseen:

1. Poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta.
2. Poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävä maataloutta.
3. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille.
4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.
5. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia.
6. Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.
7. Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille.
8. Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.
9. Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatioita.
10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.
11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.
12. Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.
13. Toimia kiireellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.
14. Säilyttää meret ja merten tarjoamat luonnonvarat sekä edistää niiden kestävää käyttöä.
15. Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä; edistää metsien kestävää käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen.
16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla.

17. Tukea vahvemmin kestäväen kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta.

Kaupunginhallitus toteaa, että YK:n asettamat tavoitteet ovat hyvin yhteensopivia kaupungin tavoitteiden kanssa. Kaupunkistrategia 2017-2021 toteaa, että "kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita". Kaupunginhallitus hyväksyi 12.3.2018 kaupunkistrategian mittarit sekä otti kantaa seurattaviin kansainvälisiin vertailuihin. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti keskushallintoa ja toimialoja ottamaan mittarit huomioon vuoden 2019 talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja toiminnan mittausta valmisteltaessa. Kestäväen kasvun turvaaminen on yksi kolmesta strategiamittarien teemallisesta kokonaisuudesta. Mittareita seurataan Talouden ja toiminnan seurantaraportin julkaisurytmissä neljästi vuodessa. Talousarvion 2019 laatimisohejeessa kehoitettiin tekemään vaikutusarviointi esimerkiksi lapsivaikutusten, sukupuolivaikutusten, terveys- ja hyvinvointivaikutusten, sosiaalisten vaikutusten, yritysvaikutusten ja ympäristövaikutusten näkökulmasta.

Vaikka Agenda 2030 on valtiotasoinen sitoumus, on ohjelman onnistuminen pitkälti kiinni kaupunkien ja yhteisöjen onnistuneesta toimeenpanosta. Kaupungit kasvavina keskuksina ovat kriittisessä roolissa muutoksen tekijöinä ja toimeenpanijoina – maailman vaikeimmat ongelmat ratkaistaan tulevaisuudessa kaupunkitasolla.

Toukokuussa 2018 New Yorkista tuli ensimmäinen kaupunki, joka raportoi YK:n kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumisesta kaupunkitasolla. Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki ryhtyy toisena kaupunkina maailmassa raportoimaan YK:n Agenda 2030 tavoitteiden toteutumisesta.

Vapaaehtoinen toimeenpanoraportointi yhdistää YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet Helsingin kaupunkistrategian toimenpiteisiin. Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Toimivuus rakentuu muun muassa tasa-arvolle, yhdenvertaisuudelle, vahvalle sosiaaliselle koheesiolle ja avoimelle osallistavalle toimintatavalle. Kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita.

Sitoutumalla kaupunkina YK:n Agenda 2030 –tavoitteiden edistämiseen ja niistä raportoimiseen Helsinki erottautuu globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen edelläkävijänä. Kestäväen kasvun turvaaminen on kaupungin keskeisin tehtävä.

Toimeenpanoraportti tekee näkyväksi Helsingin kehityksen ja mahdollistaa YK:n maailmanlaajuisiin mittareihin perustuvan vertailun sekä

avaa kaupungin kestäväen kehityksen edistymistä suhteessa näihin mit-tareihin. Vapaaehtoinen raportointi voi avata kaupungille uusia yhteis-työmahdollisuuksia YK:n eri toimintojen, jäsenvaltioiden, muiden kau-punkien ja sidosryhmien kanssa. Raportointi toteutetaan tavalla, joka tuo kestäväen kehityksen tavoitteet konkreettiselle tasolle. Kaupungin-hallitus toteaa, että vertailun mahdollistamiseksi mallina raportoinnille toimii New Yorkin raportti (https://www1.nyc.gov/assets/international/downloads/pdf/NYC_VLR_2018_FINAL.pdf).

Pidemmän tähtäimen visio on tuottaa ratkaisuja ja tietoa, jotka auttavat kaupungeja ympäri maailmaa toteuttamaan YK:n kestäväen kehityksen tavoitteita niin, että Agenda 2030 toteutuu sekä vaikuttamaan siihen, että vastaavanlainen raportointi kaupunkitasolla yleistyy.

Kaupunginhallitus toteaa, että raportointi ei korvaa mitään olemassa olevaa kaupungin raportointia ja se toteutetaan tiiviissä yhteistyössä mm. kaupungin olemassa olevien strategisten kärkihankkeiden kanssa. Raportoinnin toteuttaminen on prosessi, joka aloitetaan tänä vuonna. Prosessia on tarkoitus kehittää jatkossa suhteessa muihin raportointia toteuttaviin kaupunkeihin. Raportoinnissa hyödynnetään mahdollisim-man kattavasti jo olemassa olevia indikaattoritietoja. Kaupunginhallitus toteaa myös, että kaikki Agenda 2030 –tavoitteista eivät sovellu Helsingin oloihin.

YK:n kestäväen kehityksen seurantakokoukselle on määritelty vuodelle 2019 painopistetavoitteiksi :

4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet
8. Edistää kaikkia koskevaa kestäväen talouskasvua, täyttä ja tuot-tavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja
10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä
13. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan
16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oi-keuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia insti-tutioita kaikilla tasoilla
17. Tukea vahvemmin kestäväen kehityksen toimeenpanoa ja glo-baalialia kumppanuutta

Näihin on löydettävissä useita yhtymäkohtia Helsingin strategiasta ja jo olemassa olevista indikaattoreista. Tärkeää on kansainvälisesti kiinnos-tavien parhaiden käytäntöjen esiin nostaminen ja vertailukelpoisen tie-don tuottaminen raportointimallin kautta. Syksyn 2018 aikana kaupunki tunnistaa ne strategiset kokonaisuudet, joiden raportointi suhteessa kestäväen kehityksen tavoitteisiin on merkityksellisintä. Tarkoituksena

17.09.2018

Asia/4

on, että kevään 2019 aikana kaupunki tuottaa ensimmäisen raportin, jonka perusteella raportointia kehitetään edelleen vuoden 2020 aikana.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite, allekirjoittamaton
- 2 Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteet, YK

Oheismateriaali

- 1 New Yorkin kaupungin kestävän kehityksen raportti 2018 (engl.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano